

OTSUS

15.04.2020 nr 5-5/2020-011

Koondumise nr 07/2020 Alexela Varahalduse AS, OÜ 4E Biofond ja Eesti Biogaas OÜ; Alexela Varahalduse AS, OÜ 4E Biofond, Osühing ESTONIA / OÜ Oisu Biogaas ning Alexela Varahalduse AS, OÜ 4E Biofond, Osühing Tammikus, OÜ Askoterm / OÜ Vinni Biogaas täiendava menetluse alustamine

1. Koondumine

16.03.2020 sai Konkurentsiamet koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid Alexela Varahalduse AS (registrikood 10423960), OÜ 4E Biofond (registrikood 11504910), AKTSIASELTS INFORTAR (registrikood 10139414) ning Alexela Varahalduse AS ja OÜ 4E Biofond ühise valitseva mõju all olev ettevõtja Eesti Biogaas OÜ (registrikood 14754903) 13.03.2020 osanike lepingu muutmise lepingu, millega muudeti 04.12.2019 Alexela Varahalduse AS, OÜ 4E Biofond ja AKTSIASELTSi INFORTAR vahel sõlmitud Eesti Biogaas OÜ osanike lepingut. Samuti sõlmisid OÜ 4E Biofond ja Eesti Biogaas OÜ 13.03.2020 osade müügilepingu, mille kohaselt võõrandab OÜ 4E Biofond kõik talle kuuluvad osad äriühingutes OÜ Oisu Biogaas (registrikood 11515434) ja OÜ Vinni Biogaas (registrikood 11512714) äriühingule Eesti Biogaas OÜ.

Tehingute tulemusel: 1) moodustavad Alexela Varahalduse AS ja OÜ 4E Biofond konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 19 lg 2 tähenduses ühiselt uue ettevõtja Eesti Biogaas OÜ, kelle äritegevus on kavandatud pikaajaliseks ja iseseisvaks; 2) omandavad Alexela Varahalduse AS ja OÜ 4E Biofond (Eesti Biogaas OÜ kaudu), OÜ Askoterm (registrikood 10220955) ja Osühing Tammikus (registrikood 10229132) ühiselt valitseva mõju OÜ Vinni Biogaas üle ning 3) Alexela Varahalduse AS ja OÜ 4E Biofond (Eesti Biogaas OÜ kaudu) ja Osühing ESTONIA (registrikood 10038386) ühiselt valitseva mõju OÜ Oisu Biogaas üle KonkS § 2 lg 4 ja KonkS § 19 lg 1 p 3 tähenduses.

Konkurentsiamet avaldas 16.03.2020 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonKS § 20 punkti 3 järgi on koondumise osaliseks füüsilised isikud või ettevõtjad, kes ühiselt omandavad valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonKS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle omandatakse valitsev mõju.

Seega on koondumise osalisteks Alexela Varahalduse AS, OÜ 4E Biofond, Eesti Biogaas OÜ, Osäühing ESTONIA, Osäühing Tammikus, OÜ Askoterm, OÜ Oisu Biogaas ja OÜ Vinni Biogaas.

Alexela Varahalduse AS on Eestis registreeritud äriühing, mille põhitegevuseks on finantsinvesteeringute haldamine. Alexela Varahalduse AS-i üle omab Kasperwiki Laevaomanikud OÜ kaudu valitsevat mõju füüsiline isik Heiti Hääl (isikukood 36305100240). Ühtlasi omab Heiti Hääl läbi Alexela Varahalduse AS-i ja talle kuuluvate aktsiate kaudu valitsevat mõju Alexela Group OÜ üle.

Alexela Group OÜ tütarettvõtjad tegutsevad erinevates majandusvaldkondades. Energeetika valdkonnas tegeleb kontsern bensiini ja diislikütuse jae- ja hulgimüügiga, põlevkivi kaevandamise, põlevkivist õlisaaduste tootmise ja müügiga, soojus- ja elektrienergia tootmise ja müügiga, ballooniaasi müügiga, vedelgaasisüsteemide projekteerimise, paigaldamise ja hooldusega, maagaasi müügiga ning võrguteenuste osutamisega, terminaliteenuste osutamisega ning energialahenduste arendamisega. Kinnisvara valdkonnas tegeleb kontsern tööstus,- äri,- ja eramukinnisvara arendusega. Metallivaldkonnas tegeleb kontsern haagiste tootmise ja müügiga, teraskonstruksioonide ja pisidetallide kuumtsinkimise ja tsingitud detailide passiveerimisega ning metalltööde (so metallkonstruksioonide ja detailide) allhangete pakkumisega. Kirjastusvaldkonnas omab kontsern ühist valitsevat mõju AS Õhtuleht kirjastuse üle, mis tegeleb ajalehtede ja ajakirjade kirjastamisega ning reklaami avalikustamisega trüki- ja internetimeedias.

OÜ 4E Biofond on AKTSIASELTSi INFORTAR valitseva mõju all olev valdusettevõtja. OÜ 4E Biofond omab osalusi OÜ-s Vinni Biogaas (46,5%) ja OÜ-s Oisu Biogaas (40%), äriühingute põhitegevuseks on biogaasi tootmine ning sellest omakorda elektri- ja soojusenergia tootmine ja müük.

AKTSIASELTSis INFORTAR omavad üle 10% osalust OÜ Abante (25,11%), Osäühing Mersok (25,12%) ja Pärdiklill OÜ (25,12%), mille üle omavad omakorda valitsevat mõju füüsilised isikud vastavalt: Ain Hanschmidt (isikukood 36111104718), Enn Pant (isikukood 36506260266) ja Kalev Järvelill (isikukood 36508262716).

AKTSIASELTS INFORTAR on investeerimisettevõtja, mis teeb investeeringuid erinevates ärivaldkondades tegutsevatesse äriühingutesse. AKTSIASELTSi INFORTAR valitseva mõju alla kuuluvad ettevõtjad tegelevad finants- ja kinnisvarainvesteeringute haldamisega, energeetikaga, trükiteenuste pakkumisega, klaastoodete, lauanõude ja köögitarvikute pakkumisega nii erinevatele tootlustusteenuseid pakkuvatele ettevõtjatele kui ka eraisikutele; valuutavahetusteenuste, meelelahutusautomaatidega seotud teenuste, maavarade tootmise ja karjäärarendusega, spordirajatiste haldamisega, projekteerimis- ja ehitusteenuste pakkumisega ja taksondusega seotud teenustega. AKTSIASELTSile

INFORTAR kuulub ka vähemusosalus Tallinna börsil noteeritud AS-is Tallink Grupp, mis pakub reisijate- ning kaubaveoteenuseid meritsi Balti mere piirkonnas.

AKTSIASELTSi INFORTAR valitseva mõju all oleva ettevõtja AS Eesti Gaas (registrikood 10178905) põhiliseks tegevuseks on maagaasi müük, vähesel määral ka elektri müük. AS Eesti Gaas tütarettevõtja AS EG Ehitus (registrikood 11097051) tegeleb gaasitorustike ja rajatiste ehitamise, gaasivarustustööde teostusega ning gaasi- ja küttesüsteemide müügi, paigalduse ja hooldusega. AS EG Ehitus tegevusalade hulka kuulub ka keskkütte-, vee-, ja kanalisatsioonitorustike ja nendega seotud rajatiste ehitamine ja hooldus. AS Eesti Gaas tütarettevõtjatest on AS Gaasivõrk maagaasi jaotusteenust (võrguteenust) osutav ettevõtja, OÜ HG ProSolution teostab gaasivarustustööde projekteerimist ning osutab projektijuhtimisteenust, OÜ Elenger Marine tegeleb laevade punkerdamisega LNG-ga, ja OÜ Bussitanklad hetkel aktiivset majandustegevust ei oma. Lisaks kuulub AS-le Eesti Gaas 80% osalus neljas päikseenergia tootmisega tegelevas ettevõtjas: OÜ Pärnu Päikesepark 1, OÜ Pärnu Päikesepark 2, OÜ Pärnu Päikesepark 3, ning OÜ Pärnu Päikesepark 4. AS Eesti Gaas tegutseb Lätis SIA Elenger, Leedus UAB EG Energija ja Soomes OY Elenger nime all.

Eesti Biogaas OÜ on äriühing, mille üle omavad koondumise eelselt ühist valitsevat mõju Alexela Varahalduse AS ja OÜ 4E Biofond. Eesti Biogaas OÜ-l on tütarettevõtja Tartu Biogaas OÜ, mille põhitegevuseks on biogaasi tootmine ning sellest elektri- ja soojusenergia tootmine ja müük. Koondumise järgselt on Eesti Biogaas OÜ tegevuseks kavandatud biometaani tootmine tütarettevõtjate Tartu Biogaas OÜ, OÜ Vinni Biogaas ja OÜ Oisu Biogaas kaudu.

Osaühing ESTONIA on Eestis registreeritud ettevõtja, mille osakapitalist 82,2% kuulub Estonia Farmid OÜ-le ning ülejäänud jaguneb eraisikust väikeosanike vahel. Estonia Farmid OÜ ei kuulu kellegi valitseva mõju alla. Osaühing ESTONIA omab osalusi OÜ-s Oisu Biogaas (60%), OÜ-s Sõrandu Farm (100%), Kabala Agro OÜ-s (80,5%) ja Estonia Farmid OÜ-s (16,7%).

Estonia Farmid OÜ kontserni ettevõtjad (v.a OÜ Oisu Biogaas) on põllumajandusettevõtjad, mis tegelevad piima, liha, teravilja, rapsi tootmise ja turustamisega.

Osaühing Tammikus on Eestis registreeritud ettevõtja, mille üle omab valitsevat mõju füüsiline isik Kalle Külaots (isikukood 36809265219). Osaühing Tammikus omab 7%-list osalust OÜ-s Vinni Biogaas.

Osaühingu Tammikus põhitegevusalaks on piimakarjakasvatus ning teravilja ja õliseemnete kasvatus, lisaks osutab ettevõtja taime- ja loomakasvatuse abitegevusega seotud teenuseid.

OÜ Askoterm on Eestis registreeritud ettevõtja, mille üle omab valitsevat mõju füüsiline isik Rafik Asadov (isikukood 36301066521). OÜ Askoterm omab 46,5%-list osalust OÜ-s Vinni Biogaas.

OÜ Askoterm põhitegevusalaks on soojusenergia tootmine (kuuma vee tootmine, kogumine ja jaotus kütteks). Ettevõtjal on kaks katlamaja Vinni ja Pajusti alevikes. Lisaks põhitegevusele tegeleb ettevõtja joogivee pumpamise ning heitvee puhastamisega.

OÜ Oisu Biogaas on äriühing, mille osanikud on 4E Biofond OÜ (40%) ja Osäühing ESTONIA (60%). OÜ Oisu Biogaas põhitegevusalaks on elektrienergia tootmine biomassist.

OÜ Vinni Biogaas on Eestis registreeritud ettevõtja, mis kuulub koondumise eelselt OÜ 4E Biofond (46,5%), OÜ Askoterm (46,5%) ja Osäühingu Tammikus (7%) ühise valitseva mõju alla. Äriühingu põhitegevusalaks on elektrienergia tootmine biomassist.

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste eelmise majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub koondumine KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2 Täiendava menetluse alustamine

KonKS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Koondumise teate kohaselt kavatsevad koondumise osalised koondumise järgselt ühissettevõtja kaudu tegeleda biometaani tootmisega. Alexela Varahalduse AS ja AKTSIASELTSi INFORTAR kontserni tegevuste vahel esineb horisontaalne kattuvus biometaani jaemüügi osas (biometaani müük transpordisektori kütusena) lõpptarbijatele. Seetõttu on Konkurentsiameti hinnangul vajalik käesoleva koondumise poolt mõjutatud kaubaturgude täiendav analüüsimine. Kaubaturgude piiritlus, konkurentsiolukord kaubaturgudel ning konkurentsi võimalik kahjustumine selguvad koondumise täiendava menetluse käigus.

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

Seoses tekkinud vajadusega teha kindlaks KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolude olemasolu või nende puudumine Alexela Varahalduse AS, OÜ 4E Biofond ja Eesti Biogaas OÜ, Alexela Varahalduse AS, OÜ 4E Biofond, Osäühing ESTONIA / OÜ Oisu Biogaas ning Alexela Varahalduse AS, OÜ 4E Biofond, Osäühing Tammikus, OÜ Askoterm / OÜ Vinni Biogaas koondumise puhul ning võttes aluseks KonkS § 27 lg 1 p 2, otsustab Konkurentsiamet

alustada täiendavat menetlust koondumisele hinnangu andmiseks.

KonkS § 27 lg 2 kohaselt teeb Konkurentsiamet täiendava menetluse käigus nelja kuu jooksul ühe järgmistest otsustest:

1. annab koondumiseks loa, kui kontrollitava koondumise korral ei esine KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid;
2. keelab koondumise, kui kontrollitava koondumise korral esinevad KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolud;
3. lõpetab menetluse, kui koondumise osalised loobuvad koondumisest.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor

Konkurentsiameti 15.04.2020 otsuse nr 5-5/2020-011 ärakiri on samane originaaliga.

/Kairi Kaasik-Aaslav/ 27.04.2020